

Міністерство освіти і науки України
Житомирський державний університет
імені Івана Франка

**Олена АНТОНОВА, Ігор ВЕРБОВСЬКИЙ,
Інеса НОВИЦЬКА, Наталія БІРУК**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

для здобувачів другого (магістерського)
рівня вищої освіти щодо підготовки та
захисту кваліфікаційної роботи

Житомир – 2021

*Рекомендовано до друку вченою радою
Житомирського державного університету імені Івана Франка
(протокол № 24 від 28 грудня 2021 року)*

Рецензенти:

Світлана ГОРДІЙЧУК – доктор педагогічних наук, доцент, проректор з навчальної роботи, професор кафедри природничих та соціально-гуманітарних дисциплін Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради.

Наталія СЕЙКО – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальних технологій Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Броніслава РЕНЬКАС – кандидат педагогічних наук, доцент, заступник директора з науково-методичної роботи комунального закладу «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Житомирської обласної ради.

Укладачі:

Олена АНТОНОВА – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри професійно-педагогічної, спеціальної освіти, андрагогіки та управління.

Ігор ВЕРБОВСЬКИЙ – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійно-педагогічної, спеціальної освіти, андрагогіки та управління.

Інеса НОВІЦЬКА – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри професійно-педагогічної, спеціальної освіти, андрагогіки та управління.

Наталія БІРУК – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійно-педагогічної, спеціальної освіти, андрагогіки та управління.

М 54 Методичні рекомендації для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти щодо підготовки та захисту кваліфікаційної роботи / укладачі: Олена Антонова, Ігор Вербовський, Інеса Новіцька, Наталія Бірук. Житомир: Видавництво Житомирського держ. ун-ту імені І. Франка, 2021. 40 с.

У методичних рекомендаціях вміщено основні нормативні вимоги до підготовки та захисту кваліфікаційної роботи здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти. Видання призначене для використання магістрантами й науково-педагогічними працівниками кафедри професійно-педагогічної, спеціальної освіти, андрагогіки та управління Житомирського державного університету імені Івана Франка та магістрантами педагогічних спеціальностей закладів вищої освіти.

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	5
2. ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ НА ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	6
3. ЗМІСТ, СТРУКТУРА ТА ОБСЯГ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ НА ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ	7
4. ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ НА ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	12
5. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (ДИПЛОМНОЇ) РОБОТИ.....	16
6. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ Й НАУКОВОГО КЕРІВНИКА ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (ДИПЛОМНОЇ) РОБОТИ	17
7. ПУБЛІЧНИЙ ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	19
8. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	21
ДОДАТКИ.....	23

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Методичні рекомендації щодо підготовки та захисту кваліфікаційної роботи здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти складено відповідно до Положення про кваліфікаційну (дипломну) роботу в Житомирському державному університеті імені Івана Франка (2021), що визначає загальні вимоги до підготовки, змісту, структури, оформлення й захисту кваліфікаційних робіт. Запропоновані методичні рекомендації розроблено на підставі Законів України «Про освіту» (2017), «Про вищу освіту» (2014), Статуту Житомирського державного університету імені Івана Франка (2020), Тимчасового положення про організацію освітнього процесу в Житомирському державному університеті імені Івана Франка (2021), Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка згідно з Європейською кредитної трансферно-накопичувальною системою (2021), Положення про протидію плагіату в Житомирському державному університеті імені Івана Франка (2020), Кодексу академічної доброчесності Житомирського державного університету імені Івана Франка (2019).

Згідно зазначених Законів України «Про освіту»¹ та «Про вищу освіту»² магістерський рівень є другим рівнем вищої освіти та передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності до розв'язування задач дослідницького та/або інноваційного характеру у певній галузі професійної діяльності.

Магістр – це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти (науковою установою) у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною або за освітньо-науковою програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90 кредитів ЄКТС.

Кваліфікаційна робота є самостійним науковим дослідженням здобувача вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти, на підставі якого екзаменаційна комісія з атестації здобувачів вищої освіти визначає рівень теоретичної і практичної підготовки випускника, його готовність до роботи за фахом, приймає рішення про присудження відповідного ступеня та присвоєння відповідної кваліфікації. Кваліфікаційна робота виконується відповідно до освітньої програми на завершальному етапі здобуття вищої освіти в Житомирському державному університеті імені Івана Франка.

---

¹ Закон України «Про освіту» (Документ 2145-VIII, чинний, поточна редакція – Редакція від 21.11.2021, підстава – 1838-IX2). Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст. 380.

² Закон України «Про вищу освіту» (Документ 1556-VII, чинний, поточна редакція – Редакція від 21.11.2021, підстава – 1838-IX). Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст. 2004.

Захист кваліфікаційної роботи є визначеною формою атестації здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти відповідно до стандартів вищої освіти та освітніх програм, що дозволяє визначити рівень теоретичної та практичної підготовки здобувача вищої освіти в межах певної галузі науки.

Кваліфікаційна робота виконується державною мовою (українською). Мовою оригіналу подаються бібліографічні описи у списку використаних джерел та літератури. Державною та іноземною мовою подається анотація. В основному тексті кваліфікаційної роботи мовою оригіналу можуть (за потреби) подаватися цитати з першоджерел, якщо об'єктом дослідження є іншомовний матеріал (наприклад, із художніх творів світової літератури, зі стародруків тощо), але такі вкраплення мовою оригіналу обов'язково дублюються перекладом державною мовою, наведеним у квадратних дужках одразу після цитати із зазначенням перекладача. Цитування наукового тексту іноземною мовою неприпустиме, за винятком спеціальної термінології.

2. ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ НА ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Обрана тема кваліфікаційної роботи повинна бути конкретною, відповідати спеціальності та суті досліджуваної проблеми, розкривати мету та предмет дослідження. У роботі необхідно стисло, логічно й аргументовано викладати результати наукових пошуків, уникати загальних фраз, бездоказових тверджень, тавтологій.

Кваліфікаційна робота оцінюється за такими вимогами до її змісту:

- наявність наукового підходу до вирішення актуальної проблеми, яка відповідає сучасному стану певної галузі науки та перспективам її розвитку або практичним завданням відповідної сфери застосування;
- аналіз та систематизація матеріалу опрацьованих джерел та наукової літератури, з обов'язковим залученням монографій, авторефератів дисертацій, фахових наукових статей;
- повне, логічне й аргументоване розкриття теми;
- використання методів наукового дослідження;
- досягнення мети і виконання завдань дослідження, формулювання висновків і пропозицій стосовно теоретичної значимості та (за наявності) практичного застосування.

Кваліфікаційна робота є самостійним дослідженням із дотриманням вимог академічної доброчесності (сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою

забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень)³, які передбачають:

- посилання на авторів і джерела інформації у разі використання ідей, розробок, дискурсу, цитат, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної перевіреної інформації про факти, результати досліджень і використані джерела та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність.

Кваліфікаційна робота має відповідати діючим вимогам до оформлення наукових робіт згідно з чинними стандартами.

3. ЗМІСТ, СТРУКТУРА ТА ОБСЯГ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ НА ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

За структурою кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти, як правило, складається із:

- титульної сторінки;
- змісту;
- переліку умовних позначень і скорочень (за потреби);
- вступу;
- трьох розділів, кожен із яких складається із підрозділів і завершується висновками до розділу;
- висновків;
- списку використаних джерел та літератури;
- додатків (за потреби);
- анотації.

Титульна сторінка (Додаток 1) є першою сторінкою кваліфікаційної роботи й основним джерелом бібліографічної інформації, необхідної для обробки та пошуку документації. Титульна сторінка містить відомості, які подаються у такій послідовності:

- назва міністерства, назва університету, назва факультету/ навчально-наукового інституту, повна назва кафедри, за якою закріплений здобувач вищої освіти;
- реєстраційний номер і дата реєстрації роботи;
- тема кваліфікаційної роботи;
- повна назва документа (кваліфікаційна робота);

---

³ Кодекс академічної доброчесності Житомирського державного університету імені Івана Франка.
<https://zu.edu.ua/offic/kodeks.pdf>

- рівень вищої освіти, спеціальність, предметна спеціальність/спеціалізація, освітня програма, група, прізвище, ім'я та по батькові здобувача вищої освіти;
- посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по батькові наукового керівника;
- рекомендація до захисту кафедрою, за якою був закріплений здобувач вищої освіти, на якій відбувався попередній захист, із зазначенням дати й номера протоколу, імені та прізвища завідувача кафедри та з його підписом;
- місто й рік виконання кваліфікаційної роботи.

На звороті титульної сторінки зазначається:

- дата захисту;
- одержана оцінка (за 100-бальною, університетською та шкалою ЄКТС);
- підписи голови, членів та секретаря Екзаменаційної комісії (із зазначенням імен та прізвищ).

Зміст кваліфікаційної роботи (Додаток 2) містить усі заголовки: Вступ, Перелік умовних позначень і скорочень (за потреби), номери й назви Розділів, підрозділів (іноді також пунктів і підпунктів), Висновки, Список використаних джерел та літератури, Додатки, Анотація. Навпроти кожного рядка змісту вказується початкова сторінка відповідної частини роботи. Назви структурних елементів у змісті і в тексті кваліфікаційної роботи мають бути ідентичними.

Перелік умовних позначень і скорочень (Додаток 3) подається за необхідності у вигляді окремого списку, що містить прийняті у кваліфікаційній роботі малопоширені умовні позначення, символи, одиниці, скорочення і терміни.

Вступ містить загальну характеристику кваліфікаційної роботи, розкриваючи сутність і стан наукової проблеми, її значущість, підстави та вихідні дані для розроблення теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження. Окремими рубриками вступу, які не є заголовками, а маркуються у тексті напівжирним шрифтом, є актуальність дослідження, об'єкт і предмет дослідження, мета і завдання дослідження, методологія дослідження, наукова новизна, теоретичне та практичне значення дослідження, апробація результатів дослідження та структура роботи тощо.

Актуальність дослідження відображає важливість, суттєве значення, відповідність теми дослідження сучасним потребам певної галузі науки та перспективам її розвитку, практичним завданням відповідної сфери діяльності тощо. Актуальність дослідження визначається співвідношенням між відомим і невідомим, між вивченим та потребою нового дослідження. Тому перед формулюванням актуальності має бути стислий огляд праць, які опрацював здобувач і в яких дослідження

проблеми розпочато, але наявні результати неоднозначні або потребують продовження/ доповнення/ поглиблення. Актуальність дослідження розкриває цінність наукових результатів кваліфікаційної роботи для певних галузей науки чи виробництва.

Об'єкт дослідження є обраним для розгляду процесом або явищем, що породжує проблемну ситуацію. Об'єкт дослідження конкретизується в обсязі репрезентативного матеріалу, достатньому для наукового узагальнення.

Предмет дослідження – частина, властивість, функція або ракурс розгляду об'єкту дослідження, тобто окремий аспект, на якому зосереджується кваліфікаційна робота. Переважно предмет дослідження зазначений у темі роботи, але іноді потребує уточнення.

Мета і завдання дослідження. Мета дослідження формулюється одним реченням із зазначенням предмета й об'єкта дослідження. Мета роботи узгоджується із назвою роботи і не тільки називає очікувані результати, а й вказує на те, яким шляхом вони будуть досягнуті. Мета конкретизується у завданнях дослідження, необхідних для її досягнення (не менше трьох), які формулюються відповідно до послідовності їх розв'язання у дослідженні. Завдання дослідження корелюють зі структурою роботи і з висновками, де має бути подане їх вирішення.

Методологія дослідження – сукупність застосованих у кваліфікаційній роботі концептуальних підходів, методів і методик. Як правило, вони не просто перераховані, а пов'язані з вирішенням відповідних поставлених завдань дослідження.

Наукова новизна отриманих результатів – особистий внесок здобувача вищої освіти у вирішення проблеми. Може ґрунтуватися на новизні об'єкта дослідження (який раніше не вивчався – або принаймні не повністю), на новизні предмета дослідження (аспекти, які раніше не розглядалися або розглядалися побіжно), на новизні застосованого методу (способу пізнання) чи методики (алгоритму дій як конкретизації методу), а також на новизні системи (досі не пов'язаних, інакше впорядкованих чи вперше систематизованих результатів інших досліджень). Варто показати відмінність отриманих результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни: уперше розроблений, запропонований, синтезований, удосконалений (модифікований), одержав подальший розвиток тощо.

Теоретичне та практичне значення дослідження. Вказуються можливості використання результатів дослідження та висновків здобувача у подальшому вивченні досліджуваної теми. Бажано навести також практичні сфери застосування результатів.

Апробація результатів дослідження – усна (за наявності зазначаються конференції, наукові семінари, «круглі столи» тощо, на яких були оприлюднені результати дослідження) та/ або письмова (за наявності вказуються бібліографічні описи й кількість опублікованих статей або тез за темою роботи). Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти публікація матеріалів роботи є обов'язковою.

Структура роботи – у цій рубриці Вступу вказується, з чого складається кваліфікаційна робота, зазначається кількість сторінок (загальна й основного тексту) та кількість позицій у списку використаних джерел та літератури.

Рекомендований обсяг Вступу кваліфікаційної роботи – від 2 до 5 сторінок.

Основна частина кваліфікаційної роботи є логічно структурованим викладом, тези якого аргументовані посиланнями на використану літературу, першоджерела, а також на результати досліджень теоретичного або практичного характеру, проведених здобувачем. Основна частина, як правило, розгортається від засновків і теоретичного обґрунтування гіпотези до її практичного доведення. Поділ на розділи та їх кількість визначається логікою дослідження та специфікою предмету, але є загальні правила їх наповнення:

Кожен розділ має стосуватися теми, але не може її вичерпувати (тому жодна назва розділу не повинна збігатися з назвою цілої роботи).

У першому розділі можуть розглядатися: а) історія питання (із залученням наявних концептуальних досліджень заявленої теми), б) контекст (з'ясований іншими науковцями, ширший, ніж об'єкт цього дослідження), в) теоретичні аспекти теми (трактування, типології та класифікації предмету дослідження) або г) метод дослідження (особливо доречно – якщо саме метод визначає наукову новизну). У першому розділі не може бути власного аналізу здобувачем об'єкта дослідження – це лише засновки, необхідні для подальшого безпосереднього розгляду теми.

Наступні розділи (другий, третій, четвертий тощо) містять безпосередній розгляд теми (власне дослідження заявленого предмету саме на матеріалі заявленого об'єкта) і передбачають елементи самостійного наукового пошуку. Кількість цих розділів визначається логікою членування: можна поділити об'єкт дослідження на окремі частини, або предмет дослідження – на окремі аспекти, або виклад-доведення – на окремі його етапи. Разом ці розділи мають утворювати ціле, тому бажано обрати один із критеріїв членування (залежно від специфіки теми, галузі науки та на вибір студента).

Обравши один із зазначених критеріїв – системи (поділ об'єкта), парадигми (поділ предмета дослідження) чи логіки викладу, – кожен із розділів у свою чергу поділяють на підрозділи (не менше двох).

В усіх структурних частинах кваліфікаційної роботи має простежуватися відносна завершеність і пов'язаність із іншими частинами.

Висновки. Кожен розділ роботи може завершуватися короткими висновками до нього. Наприкінці дослідження лаконічно й посутньо формулюються висновки до роботи в цілому, які подають вирішення поставлених завдань. У Висновках не допускається цитування чужого тексту, саморецензування і дослівні повтори основної частини. Висновки складають основу доповіді здобувача вищої освіти перед Екзаменаційною комісією під час захисту кваліфікаційної роботи. Обсяг висновків, як правило, становить 2-4 сторінки.

Список використаних джерел та літератури – розташований після основного тексту пронумерований перелік бібліографічних описів видань, які дозволили здобувачеві представити тему з належною інформативною повнотою, актуальною новизною і дотриманням наукового підходу. У Списку використаних джерел та літератури кваліфікаційної роботи вміщуються як праці, що були цитовані в основному тексті (на них є посилання), так і наукові розвідки й студії, опрацьовані здобувачем для повноти ознайомлення з темою. Позиції у Списку використаних джерел та літератури рекомендовано розташовувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. Кількість використаної літератури має становити не менше 40 позицій. Згідно з наказом МОН № 40 від 12.01.2017 р., варто дотримуватися правил оформлення бібліографічного опису ДСТУ 8302:2015 (Додаток 4).

У **Додатках** розміщують додаткові матеріали, які через великий обсяг або особливу форму не входять до основної частини. Це можуть бути таблиці, діаграми, ілюстрації, схеми, малюнки, документи, протоколи, акти випробувань, розрахунки, методичні розробки, зображення, моделі, макети виробів, анкети, тести тощо. Додатки оформлюють як продовження кваліфікаційної роботи на її наступних сторінках (після Списку використаних джерел та літератури) або у вигляді окремої частини, розміщуючи їх у порядку появи посилань в основному тексті із наскрізною послідовною нумерацією арабськими цифрами (наприклад, Додаток 1). Кожен із додатків повинен мати, крім номера, тематичну назву.

Анотація кваліфікаційної роботи – короткий виклад її основного змісту з представленням основних результатів дослідження. В анотації роботи має бути її бібліографічний опис (як рукопису), де вказуються прізвище, ім'я та по батькові здобувача вищої освіти; тема кваліфікаційної роботи; рівень вищої освіти; спеціальність (шифр і назва); назва освітньої програми; найменування закладу вищої освіти; місто й рік; кількість сторінок роботи. У тексті анотації стисло зазначають об'єкт, предмет, мету, завдання і методи дослідження. Обов'язковою і найбільшою складовою анотації є результати дослідження, також вказують наукову новизну й практичне значення (за наявності). Останнім

рядком подають ключові слова, які полегшують тематичний пошук (7-15 категорій, через кому, за алфавітом, у називному відмінку). Анотація пишеться державною мовою та дублюється іноземною (англійською/німецькою). Анотацію вміщують наприкінці роботи, її обсяг становить 1-2 сторінки.

Обсяг основного тексту кваліфікаційної роботи (без урахування Додатків та Списку використаних джерел та літератури, але із врахуванням сторінок титулки та Змісту) залежить від специфіки галузі науки. Для другого (магістерського) рівня вищої освіти обсяг основного тексту не може бути меншим, аніж 30 с. для галузі 02 Культура і мистецтво, 40 с. для точних і 75 с. (3 др. арк., 120 тис. знаків) для гуманітарних наук. Максимальний обсяг основного тексту кваліфікаційної роботи, як правило, не перевищує 90 с. Загальний обсяг тексту кваліфікаційної роботи не регламентується.

В окремих випадках вчена рада факультету/ навчально-наукового інституту може уточнювати достатній обсяг кваліфікаційних робіт з урахуванням специфіки конкретної теми та характеру завдань кваліфікаційної роботи. Винятки роблять також для переможців Всеукраїнських конкурсів наукових робіт.

4. ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ НА ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Електронний і паперовий варіанти. Текст кваліфікаційної роботи друкується з одного боку сторінки (окрім титульної сторінки) на білих аркушах щільністю паперу 80 г/м² формату А4, робота прошивається. Роздрукований примірник має бути ідентичним електронному, який набирають у програмі Microsoft Office Word і зберігають у відповідному форматі, називаючи документ із зазначенням другого (магістерського) рівня вищої освіти, прізвища здобувача та року захисту, наприклад Кваліфікаційна-Коваленко-2021.rtf.

Комп'ютерне форматування тексту кваліфікаційної роботи.

Текст набирають шрифтом Times New Roman, розмір кегля – 14, колір тексту – авто; міжрядковий інтервал – 1,5, інтервал між абзацами – 0, відступ першого рядка (для основного тексту) – 1,25 см; поля: верхнє і нижнє – 2 см, лівє – 3 см або 2,5 см, правє – відповідно 1 см або 1,5 см, від краю до колонтитулів: зверху й знизу 1,5 см. За такого формату на сторінці має бути не менше 29 рядків, один друкований аркуш орієнтовно відповідає 24 сторінкам суцільного тексту.

Нумерація сторінок кваліфікаційної роботи. Усі сторінки враховуються в наскрізній послідовній нумерації арабськими цифрами, але номер сторінки не ставиться на титульній сторінці. На всіх наступних сторінках

він розташовується у верхньому колонтитулі праворуч. Формат номера – Times New Roman, 11 кегль.

Кожна окрема структурна частина кваліфікаційної роботи, зазначена у змісті, починається з нової сторінки, за винятком підрозділів, пунктів і підпунктів (тобто частин, які входять до розділів). Назви підрозділів відділяються від попереднього тексту одним пропущеним рядком, а пункти й підпункти такого відмежування не мають.

В основному тексті дозволяється графічне увиразнення окремих слів *курсивом*, розрядкою і підкресленням, а назви увиразнюють лише **напівжирним** шрифтом і РЕГІСТРОМ.

Заголовки окремих структурних частин кваліфікаційної роботи (**ВСТУПУ, ЗМІСТУ, РОЗДІЛІВ, ВИСНОВКІВ, СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ, ДОДАТКІВ, АНОТАЦІЇ**) друкують напівжирним шрифтом великими літерами з вирівнюванням по центру без абзацного відступу. Заголовки підрозділів друкують напівжирним шрифтом звичайними літерами (як у реченнях – перша велика) з абзацного відступу з вирівнюванням за шириною. Крапки в кінці заголовків не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів і підпунктів (за наявності) друкують звичайними літерами (як у реченнях – перша велика) з абзацного відступу в підбір до тексту та увиразнюють напівжирним шрифтом. В кінці заголовка ставиться крапка. Відстань між заголовком і текстом (за винятком пунктів і підпунктів) повинна становити 3-4 інтервали (тобто один рядок пропущений).

Нумерація елементів основного тексту:

Нумерацію розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків (малюнків), таблиць, формул тощо подають арабськими цифрами без знаку №. Крім номера, такі частини мають назву. Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу також повинна стояти крапка, яка відмежовує номер від назви, наприклад, «1.3. Функції наратора» (третій підрозділ першого розділу). Пункти й підпункти нумерують за тим же принципом ієрархії багаторівневого списку. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу й пункту, між якими та перед назвою також ставлять крапку. Пункт і підпункт можуть і не мати заголовка, крапка однак ставиться.

На відміну від складових основної частини, такі заголовки структурних частин кваліфікаційної (дипломної) роботи, як зміст, перелік умовних позначень, вступ, висновки, список використаних джерел та літератури тощо, – не мають порядкового номера.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу (за винятком тих, що подані в Додатках). Номер ілюстрації повинен

складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими та перед назвою ілюстрації ставиться крапка. Номер ілюстрації, її назву й пояснювальні підписи розміщують безпосередньо під ілюстрацією. Якщо у кваліфікаційній роботі подано тільки одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Таблиці нумерують послідовно в межах розділу (за винятком таблиць, поданих у додатках). У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу та порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка. Наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу).

При перенесенні частини таблиці на іншу сторінку слово «Таблиця» і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження табл.» або «Закінчення табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовження табл. 1.2» або «Закінчення табл. 1.2.».

Таблиці, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатку. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. При перенесенні частини таблиці на іншу сторінку слово «Таблиця» і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, а над наступними частинами пишуть «Продовження таблиці» і вказують відповідний номер таблиці, наприклад, «Продовження табл.1.2».

Формули у кваліфікаційній роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери формул зазначають біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад, (3.1) (перша формула третього розділу).

Примітки до тексту і таблиць, у яких подають довідкові і пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах сторінки. Якщо приміток на сторінці кілька, то після назви «Примітки» ставлять двокрапку. Якщо є одна примітка, то її не нумерують і після слова «Примітка» ставлять крапку.

Цитування і посилання на використані джерела та літературу. Посилання є обов'язковими для наукової роботи, вони дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність наведених відомостей і цитованого тексту. Способи введення чужого тексту – цитата (оформлена за правилами прямої мови), фрагмент (вкраплення цитованого уривка до власного речення) і переказ (не має бути дослівним, тому текст без лапок, але із зазначенням автора). Цитований текст завжди супроводжується достовірним посиланням на джерело. Оформлене з посиланнями на авторів (без плагіату) залучення чужих текстів у науковому дослідженні є необхідним. Надмірне цитування створює

враження компілятивності праці, а недостатнє – знижує аргументованість викладеного матеріалу.

Посилання на використані джерела зазначаються в основному тексті кваліфікаційної роботи у квадратних дужках, як правило, після лапок (цитованого тексту), наприклад: «Оглядовий диплом – демонстрація зарозумілості» [7, с. 22], – пише У. Еко. Тут 7 – позиція у списку літератури; с. 22 – сторінка тексту в праці У. Еко, з якої взято цитований текст. Можуть бути посилання після прізвища автора, наприклад: В. Панченко [12] досліджує прозу В. Винниченка в стильовому аспекті. Тут 12 – номер у списку літератури, але про згадану працю йдеться узагальнено. Також у квадратних дужках може бути [Цит. за: 6, с. 29]. Це означає «цитую за № 6 у списку літератури», однак цитувати за кимось дозволяється лише тоді, коли не можна вийти на джерело (рідкісне, іншомовне, недоступне).

Для наукової літератури посилатися варто на останні видання. На більш ранні редакції прийнято посилатися лише в тих випадках, якщо в них наявний матеріал, не включений до останнього видання.

Чужий текст, переданий дослівно, обов'язково береться у лапки (бажано «ялинкою», або принаймні однакові по всьому тексту роботи). Якщо всередині чужого тексту є лапки, то вони мають бути інакші, наприклад, «Цитований текст “Назва”».

Текст цитати наводиться в тій граматичній формі, у якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського правопису.

Цитування має бути повним, без довільного скорочення тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, навіть абзаців при цитуванні обов'язково позначається трикрапкою (...) і може бути в будь-якому місці цитати: спочатку, всередині, вкінці (для фрагмента трикрапкою позначають тільки пропуск всередині).

Якщо цитата завелика, можна подавати її окремим абзацом із додатковим відступом зліва, при цьому лапки не вживаються, бо межі тексту й так увиразненні (але посилання у квадратних дужках – залишаються). Як правило, так цитують віршові строфи.

Авторське підкреслення. У цитаті можна графічно наголосити деякі слова, тоді, перш ніж закрити лапки, у круглих дужках подають застереження, наприклад: (курсив наш. – І. П.), (підкреслено мною. – І. П.), (розрядка моя. – І. П.), де «І» – перша літера імені здобувача, а «П» – прізвища.

Робота подається для реєстрації в деканат/ дирекцію в одному екземплярі в переплетеному вигляді. Електронний варіант роботи надсилається науковому керівнику.

Повнотекстові електронні версії кваліфікаційних робіт після їх захисту зберігаються в електронних архівах кафедр університету, які відповідають за підготовку здобувачів відповідної освітньої програми. Паперові варіанти

кваліфікаційних робіт після їх захисту передаються до бібліотеки університету, де зберігаються впродовж терміну зазначеного у номенклатурі справ.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (ДИПЛОМНОЇ) РОБОТИ

Орієнтовними етапами підготовки й захисту кваліфікаційної (дипломної) роботи є:

- 1) Вибір теми та схвалення її кафедрою;
- 2) Написання здобувачем вищої освіти заяви на ім'я декана факультету/ директора навчально-наукового інституту про дозвіл виконувати кваліфікаційну роботу та призначення наукового керівника (Додаток 5);
- 3) Затвердження Вченою радою факультету/ навчально-наукового інституту та наказом ректора по університету;
- 4) Формування спільно з науковим керівником завдання і календарного плану виконання роботи (Додаток 6) у двох екземплярах, один з яких знаходиться у здобувача вищої освіти, другий – на кафедрі, за якою закріплена підготовка здобувача вищої освіти;
- 5) Виконання затверджених завідувачем кафедри завдань на кваліфікаційну роботу, які контролює науковий керівник;
- 6) Звіт здобувача вищої освіти щодо результатів виконання запланованих етапів кваліфікаційної роботи на засіданні кафедри, яка відповідає за підготовку здобувача вищої освіти. Завідувач кафедри встановлює строки періодичного звіту за результатами виконання кваліфікаційної роботи (не рідше одного разу в семестр). У ці терміни здобувач вищої освіти звітується на засіданні кафедри, де визначається ступінь готовності роботи та приймається рішення щодо стану її виконання;
- 7) Попередній захист кваліфікаційної роботи на кафедрі;
- 8) Перевірка на відсоток оригінальності тексту.

Рекомендовані показники виявленого комп'ютерними програмами рівня оригінальності текстів для кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти такі:

– понад 80% – текст письмової роботи є оригінальним (несуттєвий обсяг запозичень);

– від 60% до 80% – оригінальність тексту задовільна (несуттєвий обсяг запозичень), проте слід переконатись у наявності і в правильному оформленні цитувань та посилань на використані джерела;

– від 40% до 60% – письмова робота приймається до розгляду після доопрацювання автором та за наявності належного оформлення цитувань та посилань на використані джерела та літературу, оскільки має значний обсяг запозичень;

– менше 40% – письмова робота не приймається до розгляду.

- 9) Подання для реєстрації в журналі обліку кваліфікаційних робіт (разом з відгуком наукового керівника, рецензією, актом перевірки на унікальність тексту, наданим Інформаційним навчально-виробничим центром, іншими супровідними документами) до деканату/ дирекції з

поміткою “Рекомендовано до захисту” завідувача кафедри, на якій відбувався попередній захист;

10) Публічний захист кваліфікаційної роботи перед Екзаменаційною комісією.

Уточнення формулювання теми кваліфікаційної роботи або зазначені в темі межі об'єкта й предмету дослідження здійснюється за результатами попереднього захисту роботи на кафедрі за погодженням з науковим керівником. На основі запропонованих змін декан факультету/ директор навчально-наукового інституту формує службову записку та подає її до навчального відділу для створення відповідного наказу по університету.

Організація і контроль за процесом підготовки кваліфікаційної роботи покладається на наукового керівника та завідувача кафедри, яка відповідає за підготовку здобувача вищої освіти.

6. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ Й НАУКОВОГО КЕРІВНИКА ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (ДИПЛОМНОЇ) РОБОТИ

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

1. Чітко дотримуватися графіка виконання кваліфікаційної роботи, а у випадках його порушення давати аргументовані пояснення науковому керівнику та/ або завідувачу кафедри, який відповідає за підготовку здобувача вищої освіти;

2. Подавати, відповідно до графіка, науковому керівнику текст кваліфікаційної роботи (частинами та в завершеному вигляді);

3. Оформити кваліфікаційну роботу відповідно до діючих вимог до наукових робіт згідно з чинними стандартами;

4. Дотримуватися вимог нормативних документів щодо академічної доброчесності, персонально відповідати за наявність академічного плагіату в кваліфікаційній роботі;

5. Аргументовано й тактовно реагувати на зауваження наукового керівника та рецензента, давати обґрунтовані відповіді на запитання членів Екзаменаційної комісії та присутніх на публічному захисті кваліфікаційної роботи.

Здобувач вищої освіти має право:

1. Пропонувати власну тему кваліфікаційної роботи з обґрунтуванням її актуальності;

2. Обирати наукового керівника;

3. Порушувати питання перед кафедрою про заміну наукового керівника, якщо для цього є вагомі підстави;

4. Мати повний доступ до всіх інформаційних баз даних та ресурсів університету, бібліотеки, кафедри;

5. Користуватися допомогою наукового керівника в підготовці кваліфікаційної роботи відповідно до п.6.6. Положення про кваліфікаційну

(дипломну) роботу в Житомирському державному університеті імені Івана Франка;

6. Ознайомитись із рецензією на кваліфікаційну (дипломну) роботу до її захисту;

7. Здійснювати написання кваліфікаційної (дипломної) роботи шляхом побудови власної траєкторії навчання (наукового дослідження) з можливістю поєднання формальної, неформальної та інформальної освіти.

Кафедри призначають наукових керівників кваліфікаційних робіт, як правило, із числа професорів та доцентів університету.

Наукова спеціальність та/ або вчене звання керівника, його наукові інтереси повинні відповідати тематиці кваліфікаційних робіт, для виконання яких він призначений як науковий керівник.

Призначення наукового керівника та затвердження теми кваліфікаційної роботи здійснюється відповідним наказом ректора університету.

Науковий керівник кваліфікаційної роботи зобов'язаний:

1. Надавати здобувачу вищої освіти допомогу у виборі й обґрунтуванні теми, складанні плану та визначенні етапів виконання роботи, доборі джерел та обранні методів дослідження, написанні, оформленні роботи, підготовці її до публічного захисту тощо;

2. Надавати допомогу у складанні завдання і календарного плану виконання роботи та контролювати його виконання;

3. Проводити консультації для здобувачів вищої освіти, які виконують кваліфікаційну роботу;

4. Під час виконання кваліфікаційної роботи на основі аналізу підготовлених здобувачем матеріалів контролювати цей процес та періодично звітувати на засіданні кафедри про стан підготовки роботи (робіт);

5. Надавати допомогу здобувачу вищої освіти в підготовці наукових публікацій за результатами дослідження і сприяти їх опублікуванню у наукових виданнях, матеріалах наукових конференцій та ін.;

6. Контролювати дотримання авторського права, виявляти плагіат, рекомендувати внести зміни до кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти;

7. Надати письмовий відгук про кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти (з висновком щодо можливості її захисту) на попередній захист;

Науковий керівник кваліфікаційної роботи має право:

1. Пропонувати теми кваліфікаційних робіт відповідно до власних наукових інтересів;

2. Ознайомитись із рецензією на кваліфікаційну роботу здобувача до її захисту;

3. Виступати на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії, на якому відбувається публічний захист кваліфікаційної роботи, виконанням якої він керував.

Якщо публічний захист кваліфікаційної роботи визнається незадовільним, Екзаменаційна комісія приймає рішення стосовно тематики повторного захисту роботи: повторний захист відбуватиметься без зміни теми кваліфікаційної

роботи із подальшим її доопрацюванням або повторний захист відбуватиметься із затвердженням нової теми кваліфікаційної роботи.

7. ПУБЛІЧНИЙ ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Публічний захист кваліфікаційної роботи проходить у два етапи: перший етап – попередній захист на засіданні кафедри, другий – захист на засіданні Екзаменаційної комісії.

Перший етап. Попередній захист необхідний для визначення стадії готовності, якості кваліфікаційної роботи, рівня підготовки здобувача вищої освіти до захисту, його знання з проблематики роботи. Попередній захист призначається завідувачем кафедри, як правило, не пізніше ніж за два тижні до засідання Екзаменаційної комісії.

На попередній захист має бути подана повністю готова кваліфікаційна робота з відгуком наукового керівника (робота має структуру зі вступом, розділами, підрозділами, висновками й списком використаних джерел та літератури й анотаціями (обов'язковість додатків може визначатися окремо, залежно від галузевої специфіки); робота оформлена відповідно до чинних стандартів і вимог Положення про кваліфікаційну (дипломну) роботу в Житомирському державному університеті імені Івана Франка, допустимі окремі проблеми з форматуванням, оформленням, мовно-стилістичні помилки; обсяг основного тексту та кількість використаних джерел і літератури відповідає мінімальним вимогам, визначеним окремо для кожної галузі науки; зміст роботи відповідає заявленій темі, структура дослідження відповідає поставленим завданням) тощо. Тому не пізніше ніж за тиждень до попереднього захисту, необхідно представити науковому керівнику готовий текст кваліфікаційної роботи для контролю і оцінки.

Процедура попереднього захисту визначається кафедрою, як правило, включає усний виступ здобувача вищої освіти, питання за темою дослідження та відповіді здобувача вищої освіти, усний виступ наукового керівника або зачитування його відгуку. На попередньому захисті здобувачу вищої освіти може бути рекомендовано доопрацювати або змінити частину роботи, виправити явні помилки, доопрацювати оформлення літератури, краще підготуватися до усного виступу тощо. Всі рекомендовані зміни фіксуються в протоколі засідання кафедри.

У випадках порушення термінів подання роботи або недостатнього рівня її готовності кафедра, за якою здійснюється підготовка здобувача вищої освіти, може рекомендувати не допускати здобувача вищої освіти до захисту кваліфікаційної роботи, що є підставою для його відрахування з університету.

Після прийняття кафедрою рішення про допуск здобувача вищої освіти до публічного захисту кваліфікаційна робота подається на рецензування. Рецензування кваліфікаційної роботи здійснюються висококваліфікованими спеціалістами, викладачами та науковими працівниками закладів освіти, які мають науковий ступінь та/ або вчене звання зі спеціальності. На

кваліфікаційну роботу надається одна рецензія, яка засвідчується підписом та печаткою організації, в якій працює рецензент.

Публічний захист (демонстрація) кваліфікаційних робіт проводиться на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії за участю не менше половини її складу та за обов'язкової присутності голови.

Регламент публічного захисту кваліфікаційних робіт включає:

- оголошення головою Екзаменаційної комісії інформації про кваліфікаційну роботу, що представлена до захисту, а саме: прізвища, імені та по батькові здобувача вищої освіти, теми роботи та прізвища, імені та по батькові наукового керівника;

- доповідь здобувача вищої освіти (10-15 хвилин) у довільній формі про сутність кваліфікаційної роботи, основні технічні (наукові) рішення, отримані результати та ступінь виконання завдань. При цьому можуть використовуватися різні форми візуалізації доповіді (слайди, мультимедійні проектори, аудіо-, відеоапаратура тощо).;

- відповідно до вимог спеціальності (освітньої програми), за потреби – демонстрація експерименту (1-2 хвилини). Залежно від часу, який необхідний для демонстрації експерименту в повному обсязі, а також можливості розміщення експериментального обладнання, макетів, зразків тощо, демонстрація може проводитися або безпосередньо на засіданні Екзаменаційної комісії, або напередодні захисту в лабораторії, де знаходиться експериментальний зразок, у присутності членів Екзаменаційної комісії, яким головою комісії доручено ознайомлення з експериментальною частиною кваліфікаційної роботи;

- відповіді на запитання голови і членів комісії;

- оголошення головою Екзаменаційної комісії відгуку наукового керівника (Додаток 7) або його усний виступ зі стислою характеристикою кваліфікаційної роботи здобувача (до двох хвилин);

- оголошення головою Екзаменаційної комісії рецензії на кваліфікаційну роботу (Додаток 8);

- оголошення голови Екзаменаційної комісії про завершення захисту.

При оцінюванні кваліфікаційної роботи членами Екзаменаційної комісії враховується рецензія та відгук наукового керівника.

На публічному захисті кваліфікаційної роботи кожен член Екзаменаційної комісії оцінює якість кваліфікаційної роботи та якість її захисту за 100-бальною шкалою, згідно з критеріями оцінювання (Додаток 9). Після закінчення захистів на закритому засіданні комісії підраховується середній бал оцінок членів Екзаменаційної комісії, який вноситься до протоколу і далі, відповідно до таблиці, переводиться за університетською шкалою та шкалою ЄКТС, які також вносяться до протоколу.

Рішення Екзаменаційної комісії про оцінку результатів публічного захисту кваліфікаційних робіт голова Екзаменаційної комісії оголошує здобувачам вищої освіти у день захисту.

8. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Проведення атестації здобувачів вищої освіти (в тому числі захистів кваліфікаційних робіт) має відбуватися з дотриманням всіх вимог «Тимчасового положення про організацію освітнього процесу в Житомирському державному університеті імені Івана Франка», «Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка згідно з Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою», «Положення про Екзаменаційну комісію з атестації здобувачів вищої освіти в Житомирському державному університеті імені Івана Франка», «Положення про кваліфікаційну (дипломну) роботу в Житомирському державному університеті імені Івана Франка» та з урахуванням особливостей використання технологій дистанційного навчання при здійсненні процедур допуску і захисту та інших встановлених вимог, зокрема: перевірки на плагіат, надання відгуків (або їх фотокопій), рецензій (або їх фотокопій), термінів подачі робіт до захисту тощо.

Атестація здобувачів вищої освіти (в тому числі захист кваліфікаційних робіт) з використанням технологій дистанційного навчання проводиться (у синхронному режимі) відповідно до графіку навчального процесу, затвердженого розкладу та із забезпеченням надійної автентифікації здобувачів.

Атестація здобувачів вищої освіти (в тому числі захист кваліфікаційних робіт) має проводитись екзаменаційними комісіями в режимі відеоконференцій, для чого рекомендовано використовувати програмні продукти, зокрема, Zoom, Google Meet, Discord, BigBlueButton з урахуванням їх можливостей та обмежень (час сеансу відеозв'язку, кількість одночасних користувачів, програмні вимоги тощо).

Атестація осіб у формі захисту кваліфікаційної роботи з використанням технологій дистанційного навчання має здійснюватись в синхронному режимі (відеоконференція). Запис процесу захисту кваліфікаційних робіт зберігається в деканаті/ дирекції не менше одного року.

Для проведення захистів кваліфікаційних робіт допускається, як альтернатива синхронному виступові, пропозиція здобувачам вищої освіти завчасно надсилати до екзаменаційної комісії відеозаписи їхніх виступів (презентацій) так, щоб на записі було видно самого здобувача вищої освіти, можна було однозначно ідентифікувати його особу та засвідчити факт його виступу. Запитання-відповіді до здобувача вищої освіти обов'язково проводяться в синхронному режимі.

Після узгодження остаточного варіанту керівником кваліфікаційної роботи, успішної перевірки на плагіат, здобувачі вищої освіти друкують і зшивають кваліфікаційні роботи та (поштою, кур'єром, самостійно або в інший спосіб з дотриманням вимог карантину) надсилають їх в деканат

факультету/ дирекцію навчально-наукового інституту і передають секретарю екзаменаційної комісії чи відповідальній особі.

На момент захисту кваліфікаційної роботи її паперовий примірник з власноручним підписом здобувача вищої освіти має знаходитися на засіданні екзаменаційної комісії.

Якщо на момент захисту кваліфікаційної роботи екзаменаційною комісією не одержано підписаний здобувачем паперовий примірник, то перед захистом здобувач має надіслати екзаменаційній комісії електронний примірник кваліфікаційної роботи. Тоді на початку процедури захисту голова екзаменаційної комісії у присутності комісії та здобувача вищої освіти має оголосити перед виступом здобувача освіти фразу: «Чи підтверджуєте Ви, (ППП здобувача освіти), надсилання (дата) кваліфікаційної роботи на тему «Тема кваліфікаційної роботи» загальним обсягом сторінок (повна кількість сторінок разом з додатками) на електронну пошту (назва електронної пошти)?». Відповідь здобувача вищої освіти має бути зафіксована на відеозаписі захисту.

Керівники кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти повинні забезпечити дистанційне консультування здобувачів та підготовку до атестації. Враховуючи обмежений доступ до інформаційних ресурсів та матеріально-технічної бази в окремих випадках, за рішенням кафедри, припустимо звуження тематики кваліфікаційних робіт, зокрема оптимізація вимог до експериментальної частини тощо.

У разі виникнення під час атестації обставин непереборної сили здобувач вищої освіти повинен негайно повідомити екзаменаційну комісію та декана факультету/ директора навчально-наукового інституту про ці обставини за допомогою визначеного каналу зв'язку (телефон, месенджер тощо) з обов'язковою фото- або відеофіксацією стану доповіді/ виконання завдань та об'єктивних факторів, що перешкоджають його завершенню. За цих обставин можливість та час перескладання атестації визначається екзаменаційною комісією (за погодженням декана факультету/ директора навчально-наукового інституту) за наказом ректора університету в індивідуальному порядку.

Здобувачі вищої освіти, які допущені до атестації, але з об'єктивних причин (технічних перешкод) не можуть прийняти в ній участь із використанням визначених Університетом технічних засобів, мають надати до екзаменаційної комісії та деканату/ дирекції підтвердуючі матеріали до початку атестації. У такому випадку екзаменаційною комісією (за погодженням декана факультету/ директора навчально-наукового інституту) за наказом ректора університету має бути обраний альтернативний варіант проведення атестації, який би забезпечував ідентифікацію особи здобувача вищої освіти, дотримання академічної доброчесності та можливість належної перевірки результатів навчання.

ДОДАТКИ

Додаток 1

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
Факультет/ навчально-науковий інститут _____
Кафедра _____

Реєстраційний № _____

Дата реєстрації _____

ТЕМА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота
здобувача вищої освіти
другого (магістерського)
рівня вищої освіти
спеціальності _____
предметної спеціальності _____
спеціалізації _____
освітньої програми _____
_____ групи

(Прізвище, ім'я, по батькові)

Науковий керівник:

_____ (посада, науковий ступінь, вчене звання)

_____ (Прізвище, ім'я, по батькові)

Рекомендована до захисту
рішенням кафедри _____

Протокол № _____ від «__» _____ 20__ р.

Зав. кафедри _____
(підпис) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Житомир – 20__

Дата захисту _____

**Результат
захисту**

Оцінка		
за університетською шкалою	за 100 бальною шкалою	ЄКТС

Голова ЕК

_____
(підпис)

_____
(Власне ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Члени ЕК

_____
(підпис)

_____
(Власне ім'я ПРИЗВИЩЕ)

_____
(підпис)

_____
(Власне ім'я ПРИЗВИЩЕ)

_____
(підпис)

_____
(Власне ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Секретар ЕК

_____
(підпис)

_____
(Власне ім'я ПРИЗВИЩЕ)

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. НАЗВА РОЗДІЛУ	6
1.1. Назва підрозділу	6
1.2. Назва підрозділу	12
Висновки до розділу 1	17
РОЗДІЛ 2. НАЗВА РОЗДІЛУ	18
2.1. Назва підрозділу	18
2.2. Назва підрозділу	24
Висновки до розділу 2	32
РОЗДІЛ 3. НАЗВА РОЗДІЛУ	33
3.1. Назва підрозділу	33
3.2. Назва підрозділу	40
Висновки до розділу 3	48
ВИСНОВКИ	49
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ	54
ДОДАТКИ	60

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ І СКОРОЧЕНЬ

- ЗДО – заклад дошкільної освіти
- ЗВО – заклад вищої освіти
- ВООЗ – Всесвітня організація охорони здоров'я
- ЗСЖ – здоровий спосіб життя
- ООН – Організація Об'єднаних Націй
- ЗМІ – засоби масової інформації

**Приклад оформлення бібліографічних описів
у Списку використаних джерел і літератури
(за ДСТУ 8302:2015, згідно з наказом МОН № 40 від 12.01.2017 р.)**

<p>ДСТУ 8302:2015 (п. 4.4.) НЕ СКАСОВУЄ елементи й знаки ДСТУ ГОСТ 7.80 і ДСТУ ГОСТ 7.1, враховує інші державні стандарти, але дозволяє для бібліографічного посилання бібліографічний запис «з урахуванням» певних особливостей.</p> <p>ОСНОВНІ ЗМІНИ Й СПРОЩЕННЯ ДЛЯ БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ:</p>
<p>1. Бібліографічний запис починається з прізвищ одного, двох чи трьох авторів, відтак після скісної (у відомостях про відповідальність) авторів не повторюють.</p>
<p>2. Бібліографічні записи видань починають з назви, якщо авторів чотири і більше, але дозволяється – «за потреби» – починати з прізвищ і такі записи.</p>
<p>3. Замість крапки й тире на позначення межі рубрик бібліографічного опису «рекомендовано застосовувати» крапку.</p>
<p>4. Замість // можна ставити крапку, але це стосується лише підрядкового й внутрішньотекстового посилань (п. 4.9.1). І тоді назва документа, з якого взято складник, обов'язково графічно увиразнюється (виділяється курсивом). Однак у бібліографічному посиланні на архівний документ (п.8.2.1) між заголовком бібліографічного запису (автор і назва чи тільки назва) і пошуковими даними однозначно ставиться знак « // » з проміжками до та після.</p>
<p>5. Дозволено не зазначати матеріалу (як-от Електронний ресурс), дозволено не вказувати відомостей про серію, дозволено не подавати назви (імені) видавця.</p>
<p>6. Дозволено скорочувати згідно з ДСТУ 3582, ДСТУ 6095, ДСТУ 7093, ГОСТ 7.12. Звідси випливає, що до російських видань застосовується російський стандарт (н-д, Москва подається як М., Санкт-Петербург – як СПб), до іншомовних – ДСТУ 7093, а до українських – ДСТУ 3582, за яким усі назви (крім назв періодичних і продовжуваних видань) не скорочують (тому Київ – повністю).</p>
<p>7. Дозволено не брати у квадратні дужки відомості, запозичені не з титульної сторінки, але п. 8.6 зберігає квадратні дужки для сформульованої дослідником назви безіменного архіву.</p>
<p>8. Для електронних ресурсів дозволено зазначати замість слів «Режим доступу» аббревіатуру URI або URL, але ДСТУ 8302:2015 вимагає вказувати для електронних ресурсів віддаленого доступу також дату оновлення (до електронної адреси) й дату звернення (після). Крім того, довгу адресу можна переносити в наступний рядок, але ділити після знаку «/».</p>
<p>9. Оскільки ДСТУ 8302:2015 ґрунтується на ГОСТ 7.1:2006, в оформленні багатотомних видань можливі паралельні варіанти порядку запису: 1) зазначати окремий том одразу після загальної кількості томів, 2) вказувати том вкінці, після року (і тоді кількість томів – через двокрапку). Назви томів вказувати не обов'язково (у бібліографічних посиланнях подається інформація, достатня для ідентифікації джерела). Якщо і номер окремого тому не вказується в бібліографічному записі, то має бути зазначений у посиланні в тексті роботи (у квадратних дужках, між номером джерела й сторінкою).</p>
<p>10. Відомості про перевидання (н-д, 2-ге вид., доп. і перероб.), за ДСТУ 8302:2015, вказують після області відповідальності перед видавничою інформацією (раніше подавалися перед інформацією про редакторів, упорядників та ін.).</p>

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНИХ ЗАПИСІВ з урахуванням ДСТУ 8302:2015	
Окремі видання з одним, двома або трьома авторами	Мойсієнко В. Історична діалектологія української мови. Північне (поліське) наріччя : підручник. Київ, 2016. 284 с. Підлужна Г. В., Светлакова Д. О. Формування комунікативних умінь молодших школярів засобами ігрових технологій на уроках рідної мови : навч.-метод. посіб. для студ. пед. ф-тів і вчителів почат. кл. Житомир, 2008. 91 с.
Праці чотирьох і більше авторів (варіанти запису, другий – тільки «за потреби», дозволяється також «та ін.»)	Ботаніка в таблицях і схемах : посіб. для учнів загальноосвіт. навч. закл., абітурієнтів та вчителів / Л. Є. Астахова та ін.; за ред. Г. Є. Киричук. 2-ге вид., випр. і доповн. Житомир, 2012. 271 с. Астахова Л. Є., Гарбар Д. А., Киричук Г. Є., Корнійчук Н. М., Перепелиця Л. М., Шелюк Ю. С. Ботаніка в таблицях і схемах : посіб. для учнів загальноосвіт. навч. закл., абітурієнтів та вчителів / за ред. Г. Є. Киричук. 2-ге вид., випр. і доповн. Житомир, 2012. 271 с.
Видання іноземною мовою (бібліографічний опис не перекладається)	Shevchuk A. M. Our Living English / edit. by Andriy Savenets. Zhytomyr, 2008. 254 p. Квеселевич Д. И. Современный русско-английский фразеологический словарь = Modern Russian-English Dictionary of Idioms : св. 5000 фразеологизмов соврем. рус. яз. М., 2002. 620 с.
Статті з періодичних видань (н-д, журналів)	Герус О. Ф. Про гіперголоморфні функції просторової змінної <i>Український математичний журнал</i> . 2011. № 4. С. 459–465. Sevast'yanov E. The Miniowitz and Vuorinen theorems for the mappings with non-bounded characteristics. <i>Israel Journal of Mathematics</i> . 2015. V. 209, Issue 2. P. 527–545. Стадниченко А., Гирич В. Вплив біотичних чинників на ритм серцевих скорочень у перлівницевих (Bivalvia, Unioninae, Anodontinae) <i>Вісник Львівського університету. Серія : Біологічна</i> . 2014. Вип. 64. С. 235–240.
Статті з неперіодичних (продовжуваних) видань (н-д, наукових збірників)	Юрчук О. «Для того, щоб дістатися світла, потрібно пройти темряву». Прикмети антиутопії у романі Ярослава Мельника «Маша, або Постфашизм» <i>Література світу: поетика, ментальність і духовність</i> : зб. наук. пр. Кривий Ріг, 2018. Вип. 11. С. 230–240. Гримашевич Г. Прислівники зі значенням «спосіб пересування людини» в середньополіських говірках Житомирської області. <i>Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства</i> : зб. наук. пр. / відп. ред. І. В. Сабадош. Ужгород, 2016. Вип. 21 : Ареалогія й ономастика. С. 65–67.
Дисертації	Стельникович С. В. Нацистський окупаційний режим на території Житомирсько-Вінницького регіону і місцеве населення: паралелі існування й боротьби (1941–1944 рр.): дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.01 / Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. Київ, 2016. 522 с.
Автореферати дисертацій	Білобровець О. М. Суспільно-політичний рух поляків Правобережної України у 1863 – 1914 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01. Київ, 2006. 17 с.
Частини (статті чи твори) з окремих видань, колективних (енциклопедій, антологій тощо)	Чайковська В. Три кави на двох... <i>Лицар нескореного духу. Спогади про Євгена Концевича</i> / ред.-упоряд. Г. Цимбалюк. Житомир, 2014. С. 288–302.

Багатотомні видання (варіанти оформлення бібліографічного запису)	Льченко О. Твори. У 2 т. Т. 1. Козацькому роду нема переводу, або ж Мамай і Чужа Молодиця. Київ, 1979. 692 с. Льченко О. Твори : у 2 т. Київ, 1979. Т. 1. 692 с. Льченко О. Твори : у 2 т. Київ, 1979. Т. 1 : Козацькому роду нема переводу, або ж Мамай і Чужа Молодиця. 692 с. Етимологічний словник української мови : у 7 т. / редкол. О. С. Мельничук та ін. Київ : Наукова думка, 1983.
Електронні ресурси, які дублюють паперові видання	Конституція України : Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80 (дата звернення: 08.02.2012). Чернюк С. Л. Соціально-політична та літературна комунікації в епіцентрі: поезія Євромайдану (Майдану) // Intermarum: історія, політика, культура. 2014. № 1. С. 61–77. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/inhpc_2014_1_8 (дата звернення: 28.01.2020).
Електронні ресурси й інтернет-видання, наявні тільки в електронному вигляді	Ліписівіцький М. Л. Загальні особливості німецькомовної малої драми першої половини ХХ ст. // Текст. Контекст. Інтертекст : електрон. наук. журнал. 2017. Вип. 2. URL : http://text-intertext.in.ua/index.php?id=163 (дата звернення: 28.01.2020). Панченко В. «Вже я не Довженко, а чорт...» (історія однієї дружби) // ЛітАкцент. 31.08.2017. URL : http://litakcent.com/2017/08/31/vzhe-ya-ne-dovzhenko-a-chort-istoriya-odniyeyi-druzhbi/ (дата звернення: 28.01.2020).
Архівні джерела	Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки // ЦДАВО України (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8—12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1—3.
Стандарти	ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше; чинний від 2016-07-01]. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с.

Додаток 5

Декану факультету/ директору навчально-наукового інституту

_____ (назва факультету/ навчально-наукового інституту)

Житомирського державного
університету імені Івана Франка
здобувача (-ки) _____ групи
_____ рівня вищої освіти
(другого (магістерського))

_____ (факультету/ ННІ)

_____ форми навчання
(денної/ заочної)
спеціальності _____
предметної спеціальності _____
спеціалізації _____
освітньої програми _____
_____ форми фінансування
(державної/ контрактної)

_____ (Прізвище, ім'я, по батькові)

Контактний телефон: _____

Заява

Прошу дозволити мені виконувати кваліфікаційну роботу на тему
« _____ »
(назва теми)

та призначити науковим керівником _____.
(науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я)

_____ 20__ р.

_____ (підпис)

Погоджено:

_____ (посада, науковий ступінь, вчене звання)

_____ (підпис)

_____ (Власне Ім'я Прізвище)

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Факультет/ навчально-науковий інститут _____

Кафедра _____

Рівень вищої освіти _____

Спеціальність _____

Предметна спеціальність _____

Спеціалізація _____

Освітня програма _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

«__» _____ 20__ року

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ БОТУ
ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ**

(прізвище, ім'я, по-батькові)

1. Тема кваліфікаційної роботи _____

Науковий керівник роботи _____

(науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я)

затверджено наказом ЖДУ імені Івана Франка № __ від «__» _____ 20__ р.

2. Термін подання здобувачем вищої освіти роботи _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Термін виконання	Примітка

Здобувач вищої освіти

_____ (підпис)

_____ (Власне ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Науковий керівник роботи

_____ (підпис)

_____ (Власне ім'я ПРИЗВИЩЕ)

ВІДГУК
на кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності _____
предметної спеціальності _____
спеціалізації _____
освітньої програми _____
_____ групи денної/ заочної форми навчання
_____ факультету/ навчально-наукового інституту
Житомирського державного університету імені Івана Франка

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача)

на тему: « _____ ».

Орієнтована структура відгука:

1. *Актуальність обраної теми дослідження.*
2. *Структурованість і логічність подання матеріалу.*
3. *Аналіз складових кваліфікаційної роботи (вступу, розділів, висновків, списку використаних джерел і літератури, додатків).*
4. *Ступінь новизни результатів дослідження.*
5. *Теоретична і практична значущість роботи (за наявності).*
6. *Мова написання, стиль подання матеріалу.*
7. *Позитивні аспекти та недоліки.*
8. *Висновок про рівень самостійності та відповідність формальним і змістовим вимогам, пропонована оцінка роботи.*

_____
 (посада, науковий ступінь, вчене звання)

_____
 (підпис)

_____
 (Власне Ім'я Прізвище наукового керівника)

РЕЦЕНЗІЯ

**на кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності _____
предметної спеціальності _____
спеціалізації _____
освітньої програми _____
_____ групи денної/ заочної форми навчання
_____ факультету/ навчально-наукового інституту
Житомирського державного університету імені Івана Франка**

_____
(прізвище, ім'я, по батькові здобувача)

на тему: « _____ ».

Орієнтована структура рецензії:

1. *Актуальність обраної теми дослідження.*
2. *Структурованість роботи (основні складові відповідно до теми).*
3. *Відповідність змісту темі кваліфікаційної роботи.*
4. *Новизна результатів дослідження.*
5. *Теоретична і практична значущість роботи (за наявності).*
6. *Оцінка роботи: позитивна (досягнення роботи), негативна (недоліки роботи).*
7. *Рекомендації щодо оцінювання (заслуговує на високу позитивну, позитивну оцінку) тощо.*
8. *Пропонована оцінка роботи.*

_____
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

_____
(підпис)

_____
(Власне Ім'я Прізвище рецензента)

Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи в Житомирському державному університеті імені Івана Франка

Кваліфікаційна робота оцінюється кожним із членів Екзаменаційної комісії за такими нерівнозначними критеріями: оформлення, зміст і структура роботи, рівень самостійності, рецензування й апробація дослідження, захист роботи. За кожним із п'яти критеріїв оцінювання рівень визначається окремо. По тому набрані бали додаються, і таким чином кожен із членів Екзаменаційної комісії виводить пропоновану оцінку за захищену кваліфікаційну роботу.

У таблицях нижче подані критерії оцінювання (рядки) для кожного з рівнів за шкалою ЄКТС (колонки), у яких передбачено мінімальні (для рівня E), середні (для рівнів D, C, B) чи вищі (для рівня A) набрані бали. Межові значення (найнижчий чи найвищий бал певного рівня, наприклад, 82 чи 83 бали – найнижче B, 80 чи 81 бал – найвище C) проявляться в підсумковій оцінці (за роботу в цілому) – у тому випадку, коли виконання вимог оформлення, змісту, самостійності, рецензування та захисту було не на одному, а на різних рівнях.

Наприклад, якщо за поданими в таблиці середніми показниками кожного рівня член комісії оцінив оформлення роботи на низьке «B», зміст і структуру роботи на вище «C», рівень самостійності – на «C», захист – на «B», а рецензування й апробацію – на низьке «B», у підсумку – за роботу в цілому – вийде $17+20+15+17+14=83$ б. (все ж рівень «B»).

Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи (форма проведення – публічний захист)

РІВНІ КРИТЕРІЇ	Робота / захист НЕ відповідають мінімальним вимогам для одержання позитивної оцінки	Робота / захист відповідає мінімальним вимогам для рівня E	Робота / захист відповідає середнім вимогам для рівня D	Робота / захист відповідає середнім вимогам для рівня C	Робота / захист відповідає середнім вимогам для рівня B	Робота / захист відповідає середнім чи максимальним вимогам для рівня A
1. Оформлення (максимум 20 балів): відповідні до чинних вимог шрифт, кегль, міжлітерні та	8-11 балів – робота має суттєві повторювані проблеми з оформленням	12 балів – робота має суттєві повторювані проблеми з	13-14 балів – робота в цілому оформлена за вимогами, але стосовно	15-16 балів – робота в цілому оформлена за вимогами, але стосовно	17-18 балів – робота в цілому оформлена за вимогами, в оформленні	19-20 балів – усі вимоги до оформлення роботи послідовно

<p>міжрядкові інтервали, відступи, поля, нумерація сторінок, наявність передбачених вимогами структурних елементів вступу й частин роботи, правильне оформлення ілюстративного матеріалу (за наявності), ідентичність заголовків у змісті й у тексті роботи, належне оформлення посилань і цитувань, чинне й уніфіковане оформлення бібліографії з урахуванням національних стандартів (або також за дозволеними міжнародними стандартами, що не є підставою для заниження оцінки), мовна грамотність, науковий стиль викладу</p>	<p>принаймні чотирьох параметрів, зазначених у цьому критерії (наприклад, шрифт, структурні елементи вступу, бібліографія, мовна грамотність)</p>	<p>оформленням трьох параметрів, зазначених у цьому критерії (наприклад, кегль, міжрядкові інтервали, оформлення бібліографії)</p>	<p>двох параметрів, зазначених у цьому критерії, простежуються повторювані порушення чинних стандартів оформлення (наприклад, ідентичність заголовків та оформлення посилань)</p>	<p>одного параметру, зазначеного у цьому критерії, простежується системне порушення одного з чинних стандартів оформлення (наприклад, цитувань) або стосовно трьох-чотирьох параметрів – поодинокі помилки</p>	<p>двох-трьох параметрів допущені поодинокі помилки, які не мають системного характеру</p>	<p>дотримані, може містити деякі несистемні описки, робота вичитана, стиль науковий</p>
---	---	--	--	--	--	---

<p>2. Зміст і структура роботи (максимум 24 бали): належний обсяг основного тексту, кількість і якість використаних джерел і літератури, відповідність об'єкта й предмету дослідження обраній темі, логічна й послідовна структура, оптимальне співвідношення обсягу окремих частин роботи, повнота розкриття теми, аргументованість викладу, присутність висновків та їх відповідність поставленим завданням дослідження</p>	<p>9-14 балів – виконання за кількома параметрами не відповідає критеріям до змісту і структури дослідження, поділ на розділи й підрозділи виходить за рамки теми або хвибує на непослідовність, висновки не подають вирішення поставлених завдань, загалом тема дослідження не розкрита</p>	<p>15 балів – робота відповідає критеріям щодо кількості, але не щодо якості виконання дослідження, є значні проблеми з тим, що об'єкт чи предмет дослідження виходять за рамки теми або є вужчими, тобто не достатні для її розкриття, низька якість джерел і літератури також впливають на слабкі висновки, яким бракує конкретики</p>	<p>16-17 балів – обсяг основного тексту та кількість використаних джерел і літератури не перевищує мінімальних (за галузевими вимогами), простежуються окремі проблеми з якістю літератури, частина якої має застарілий або ненауковий характер, а також наявна неповнота чи поверховість розкриття теми, що помітно у висновках</p>	<p>18-20 балів – структура роботи логічна, в основному тема розкрита, лише окремі аспекти теми з'ясовано побіжно або поверхово, можуть бути поодинокі труднощі з аргументованістю викладу чи з джерельною базою, однак висновки подають вирішення поставлених завдань</p>	<p>21 бал – обсяг основного тексту та кількість опрацьованої літератури перевищують мінімальні норми, тема роботи цілком розкрита, висновки присутні та подають вирішення поставлених завдань, але мають місце окремі недоліки не принципового характеру, як-от логіка викладу чи конкретизація об'єкта дослідження</p>	<p>22-24 бали – роботу виконано на високому науково-теоретичному рівні, об'єкт і предмет дослідження представлено вповні, проведено ґрунтовне дослідження практичного матеріалу, виклад аргументований, структура логічна й послідовна, висновки присутні, чіткі й конкретні. Допускаються окремі неточності, що не впливають на результат</p>
<p>3. Рівень самостійності дослідження (максимум 18 балів):</p>	<p>8-11 балів – робота не є самостійним дослідженням,</p>	<p>12 балів – робота є дослідженням з дуже низьким</p>	<p>13 балів – робота є дослідженням з низьким рівнем самостійності,</p>	<p>14 балів – тема актуальна, робота є дослідженням з достатнім рівнем</p>	<p>15 балів – тема актуальна, робота є дослідженням з</p>	<p>16-18 балів – тема актуальна, робота є самостійним</p>

актуальність, наукова новизна, дотримання вимог академічної доброчесності	має реферативний характер, простежуються численні порушення вимог академічної доброчесності	рівнем самостійності, має переважно репродуктивний характер. Тотального плагіату немає, але простежуються випадки компіляції	переважно здобувач вищої освіти систематизує наявні наукові результати (доробки) з цієї проблематики і навіть у практичному аналізі переважно спирається на здобутки інших. Трапляються поодинокі порушення вимог академічної доброчесності (наприклад, подекуди відсутність посилань)	самостійності, яке переважно систематизує наявні наукові студії, однак окремий аспект практичного аналізу зроблений самостійно та претендує на наукову новизну, плагіату немає, але вимоги академічної доброчесності дотримано не послідовно (наприклад, у списку літератури наявні праці та першоджерела, які насправді не були використані)	високим рівнем самостійності, яке в окремих аспектах доповнює наявні студії науковою новизною (це може бути частково новий об'єкт, частково новий предмет дослідження чи по-новому зроблена систематизація), допускається одиничне порушення вимог академічної доброчесності	дослідженням, що доповнює наявні студії виразною науковою новизною (це може бути новий об'єкт, новий предмет дослідження або новий метод), у роботі послідовно дотримано вимоги академічної доброчесності
4. Рецензування й апробація (максимум 18 балів): зауваження й рекомендації щодо оцінювання роботи у відгуку наукового керівника й у зовнішній рецензії, наявність/ відсутність	9 балів – відгук наукового керівника наявний, рецензія позитивна, але вказані суттєві недоліки роботи, здобувач вищої освіти (другого (магістерського))	9 балів – відгук наукового керівника наявний, рецензія позитивна, але вказані суттєві недоліки роботи, здобувач вищої освіти (другого	10-11 балів – зовнішня рецензія та відгук наукового керівника позитивні, але можливі посутні зауваження до одного із таких параметрів:	12-13 балів – зовнішня рецензія та/ або відгук наукового керівника рекомендують добру оцінку, зауваження стосуються окремих аспектів	14-15 балів – зовнішня рецензія та/ або відгук наукового керівника рекомендують високу оцінку, зауваження мають не принциповий	16-18 балів – зовнішня рецензія та/ або відгук наукового керівника рекомендують високу оцінку, зауваження мають

публікацій здобувачів вищої освіти за темою дослідження, виступів на наукових конференціях, семінарах, круглих столах тощо.	рівня) має принаймні одну публікацію (наукову статтю або тези) за темою дослідження	(магістерського) рівня) має принаймні одну публікацію (наукову статтю або тези) за темою дослідження	повнота розкриття теми в цілому, аргументованість концепції роботи, рівень її самостійності, здобувач вищої освіти (другого (магістерського) рівня) має принаймні одну публікацію (наукову статтю або тези) за темою дослідження	дослідження і неповноти чи дискусійності лише деяких відповідних підрозділів роботи, здобувач вищої освіти має принаймні одну публікацію (наукову статтю або тези) за темою дослідження	характер та не знижують цінності роботи, здобувач вищої освіти має принаймні одну публікацію (наукову статтю або тези) за темою дослідження	непринциповий характер, здобувач вищої освіти має принаймні одну публікацію (наукову статтю або тези) за темою дослідження
5. Захист (максимум 20 балів): виступ-презентація роботи, відповіді здобувача вищої освіти на запитання і зауваження голови та членів Екзаменаційної комісії	1-11 балів – виступ наявний, відповіді на усі запитання відсутні та/ або хибні, у власній роботі здобувач вищої освіти не орієнтується	12-13 балів – виступ наявний, відповіді на запитання поверхові та/ або помилкові, жодного прикладу з дослідження, який би аргументував заявлені тези, не наводиться	14-15 балів – виступ висвітлює окремі результати дослідження, але не подає вирішення усіх поставлених завдань, значна частина запитань і зауважень від членів Екзаменаційної комісії викликає у здобувача вищої освіти труднощі з поясненням, але принаймні одна відповідь –	16 балів – виступ відображає основні результати дослідження, унаочнений презентацією, але окремі аспекти роботи (як-от актуальність чи предмет дослідження) не представлено належним чином, відповіді на більшість запитань присутні й лаконічні, але	17-18 балів – виступ відображає суть роботи і результати дослідження, унаочнений презентацією, відповіді на більшість запитань осмислені, правильні, аргументовані, може бути частково неповна відповідь або	19-20 балів – виступ відображає результати дослідження, він чіткий і присутній, унаочнений презентацією, відповіді на усі запитання правильні, повні, розгорнені, із наведенням прикладів, здобувач вищої освіти

			правильна та ілюстрована прикладом із підрозділу роботи	приклади переважно не наводяться, може бути одна відсутня/ хибна відповідь чи дві неповні	труднощі із наведенням прикладів	аргументовано захищає тези дослідження, демонструє високу культуру мови
--	--	--	---	---	----------------------------------	---

Оцінка кваліфікаційної роботи виводиться відкритим голосуванням як середнє арифметичне балів, виставлених для роботи в цілому (за п'ятьма критеріями) усіма членами Екзаменаційної комісії, присутніми на закритому засіданні Екзаменаційної комісії. Після обговорення набрані бали виставляються за 100-бальною шкалою (з округленням до цілого числа), переводяться в оцінку за університетською шкалою та за шкалою ЄКТС:

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка в балах	Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Пояснення
90-100	<i>Відмінно</i>	A	відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
82-89	<i>Добре</i>	B	вище середнього рівня з кількома помилками
74-81		C	в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок
64-73	<i>Задовільно</i>	D	непогано, але зі значною кількістю недоліків
60-63		E	виконання задовольняє мінімальним критеріям
35-59	<i>Незадовільно</i>	FX	з можливістю повторного складання

